

Sprawozdanie z działań podjętych w roku 2019 w oparciu o
„Strategię rozwiązywania problemów społecznych Gminy Sulechów
na lata 2018-2022”

Obowiązek opracowania strategii rozwiązywania problemów społecznych wynika z art. 17 ust.1 pkt.1 ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 roku, poz. 1507 ze zm.), który w ramach zadań własnych gminy przewiduje „opracowanie i realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”. Uchwałą Nr 0007.475.2018 z dnia 16.01.2018 r. została przyjęta „Strategia rozwiązywania problemów społecznych Gminy Sulechów na lata 2018-2022”. Zawarte zostały w niej najważniejsze cele strategiczne, które mają wpłynąć na poprawę warunków życia społeczności lokalnej. Założenia Strategii realizowane są poprzez różnego typu działania instytucji i organizacji działających w obszarze pomocy społecznej oraz rozwoju społecznego i gospodarczego gminy. Realizacja Strategii koordynowana jest przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulechowie przy współpracy z wydziałami Urzędu Miejskiego w Sulechowie działającymi w obszarze pomocy społecznej.

Zawarte w sprawozdaniu działania były podejmowane w 2019 roku w oparciu o cele zawarte w „Strategii...”.

I. Pomoc społeczna i polityka prorodzinna

„Profesjonalna i kompleksowa pomoc w rozwiązywaniu problemów społecznych”

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Głównym realizatorem zadań z obszaru pomocy społecznej w Gminie Sulechów jest Ośrodek Pomocy Społecznej (OPS). Ze świadczeń pomocy społecznej (świadczenia pieniężne, rzeczowe, usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, usługi świadczone w Centrum Usług Socjalnych, praca socjalna, poradnictwo prawne, rodzinne, opiekuńczo-wychowawcze) w 2019 roku skorzystało 1 217 rodzin.

Pomoc finansowa, rzeczowa

Świadczenia pieniężne, rzeczowe, usługi skierowane są do osób i rodzin, u których stwierdzono ubóstwo i związaną z nim bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Przyczyny trudnej sytuacji życiowej osób objętych pomocą OPS wynikają z bezrobocia, długotrwałej choroby i niepełnosprawności. Szczególną pieczę objęte są rodziny wielodzietne i niepełne, a także osoby w podeszłym wieku oraz niepełnosprawne.

Pomoc finansowa udzielana w 2019 roku miała na celu wspieranie rodzin w zakresie zabezpieczenia niezbędnych potrzeb bytowych. W celu przeciwdziałania zadłużania się rodzin, czego konsekwencją może być eksmisja z lokalu mieszkalnego lub odcięcie podstawowych mediów dofinansowano opłaty mieszkaniowe, w tym: czynsz, gaz, energię elektryczną, opał, wodę. Środki finansowe przeznaczano również na potrzeby z zakresu zakupu leków, środków medycznych czy też dojazdów do placówek służby zdrowia, co dało osobom potrzebującym możliwość systematycznego leczenia i ograniczyło skutki długotrwałej choroby. Zasiłki pieniężne pozwoliły zabezpieczyć dzieci i młodzież w artykuły szkolne, a wszystkich członków rodzin w odpowiednią do pory roku odzież i obuwie. W niektórych przypadkach udzielano pomocy na odnowienie mieszkania lub wyposażenia w niezbędny sprzęt gospodarstwa domowego. Z analizy wynika, iż ilość świadczeń pieniężnych w stosunku do roku 2018 (3 317) wzrosła i wyniosła 4 071. Liczba świadczeń niepieniężnych w stosunku do 2018 roku (87 379) uległa znacznemu spadkowi i wyniosła 56 189. Spadek liczby świadczeń niepieniężnych spowodowany był remontem Centrum Usług Socjalnych, w którym przygotowywane były posiłki dla beneficjentów pomocy społecznej.

Nadmienić należy, że Ośrodek prowadzi magazyn rzeczy używanych, do którego mieszkańcy gminy mogą oddawać odzież, obuwie oraz sprzęt gospodarstwa domowego. Rzeczy te trafiają do osób potrzebujących.

W ramach pomocy finansowej w roku 2019 zrealizowano następujące świadczenia:

a) ze środków finansowych gminy:

– przyznano zasiłki celowe dla 130 rodzin na kwotę	48 636,66zł
– przyznano specjalne zasiłki celowe dla 112 rodzin na kwotę	33 684,00zł
– pokryto koszty opłat mieszkaniowych dla 9 rodzin na kwotę (energia, gaz, czynsz)	1 806,33zł
– zrealizowano recepty dla 26 rodzin na kwotę	3 509,76zł
– przyznano talony dla 17 rodzin na kwotę	2 730,00zł
– pokryto koszty pobytu w schronisku, noclegowni dla 9 osób na kwotę	12 030,00zł
– dofinansowano koszty pobytu i wyżywienia w zakładach opiekuńczo-leczniczych dla 2 dorosłych osób na kwotę	13 535,00zł

–	dofinansowano koszty całodziennego wyżywienia dzieci i młodzieży oraz koszty posiłków osób dorosłych z częściową odpłatnością na kwotę	58 901,36zł
b) z budżetu rządowego przyznano :		
–	zasiłki stałe dla 112 osób na kwotę	538 912,10zł
–	zasiłki okresowe dla 162 rodzin na kwotę	172 349,46zł
	w tym	
	zasiłki okresowe w formie talonów żywnościowych dla 24 rodzin na kwotę	16 050,00zł

Ograniczenie pomocy do formy niepieniężnej tj. talonów żywnościowych, bezgotówkowego pokrycia recept lekarskich, przelewów na pokrycie kosztów mieszkaniowych stosuje się w przypadku osób, które wykorzystują przyznane świadczenie niezgodnie z przeznaczeniem lub je marnotrawią.

Dożywianie

Istotnym elementem wsparcia realizacji zadań w zakresie pomocy społecznej są świadczenia w postaci dożywiania osób i rodzin, a w szczególności dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych ubóstwem oraz osób starszych, samotnych, chorych i niepełnosprawnych. Ten typ pomocy pozwala zniwelować zjawisko niedożywienia oraz zapobiega ewentualnym jego skutkom zdrowotnym. Świadczenia przyznawano w formie posiłków, a w przypadku braku możliwości zapewnienia posiłku, rodziny otrzymywały pomoc finansową na zakup żywności.

W 2019 roku w ramach takiej pomocy przyznano:

–	zasiłki celowe na żywność 1 851 świadczeń na kwotę	148 080,00zł
–	posiłki 30 378 świadczeń na kwotę	169 352,81zł

Łączna kwota wydatków na dożywianie to 317 432,81zł. Koszt poniesiony przez gminę na realizację tego zadania wyniósł 126 973,12 zł. Pozostałą kwotę 190 459,69 zł pokryła dotacja rządowa.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulechowie współpracował z Parafialnymi Zespołami Caritas przy Parafiach w Sulechowie w zakresie realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 finansowanego ze środków Unii Europejskiej i budżetu państwa. Pracownicy socjalni wydali 260 skierowań na podstawie których rodziny z gminy Sulechów otrzymały pomoc żywnościową w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020.

Bezdomni

Kolejną grupą wymagającą wsparcia są osoby bezdomne. W 2019 roku 24 osoby bezdomne otrzymały pomoc m.in. w formie schronienia, wyżywienia. W ramach pracy socjalnej poczyniono starania w celu pozyskania dla tych osób lokali socjalnych lub umieszczenia ich w schronisku lub noclegowni.

9 bezdomnym opłacono pobyt w schroniskach i noclegowniach. Koszt tych świadczeń to kwota 12 030,00zł. Wszystkie osoby bezdomne zostały objęte działaniami w ramach pracy socjalnej, której celem było zmotywowanie do zmiany stylu życia i wyjścia z bezdomności. Szczególnie intensywne działania podejmowano w okresie zimowym. Pracownicy socjalni wspólnie ze Strażą Miejską i Policją odwiedzali miejsca gdzie przebywali bezdomni, oferowano im różnego rodzaju pomoc: żywność, odzież, miejsce noclegowe, posiłki i pomoc finansową na żywność, leki, środki czystości oraz na dojazd do noclegowni. W wyniku systematycznego działania wyżej wymienionych służb udało się umieścić w schronisku lub noclegowni 9 osób, 9 osób stanowczo odmówiło pomocy w formie schronienia

Usługi opiekuńcze w ośrodkach wsparcia i w miejscu zamieszkania

Osoby, które z powodu wieku, choroby wymagają pomocy innych osób w miejscu zamieszkania otrzymują pomoc w formie usług opiekuńczych. Czynności związane z opieką wykonywane są przez wykwalifikowane opiekunki domowe. Pomocą tego typu w 2019 roku objętych zostało 118 osób, które skorzystały z 23 397 godzin usługowych, koszt 564 036,00zł . Ilość godzin opieki i zakres czynności opiekunki domowej ustalany jest indywidualnie dla każdego chorego z uwzględnieniem jego stanu zdrowia oraz potrzeb w zakresie opieki. Pomoc w formie usług opiekuńczych osobom niepełnosprawnym, emerytom, rencistom, którzy wymagają częściowej opieki lub pomocy zapewnia również działający w ramach OPS Dom Dziennego Pobytu. Z pobytu w 2019 roku skorzystało 39 osób. Uczestnicy zajęć mają możliwość spędzania wolnego czasu w różnorodnych sekcjach oraz rozwijania zainteresowań kulturalnych, edukacyjnych, turystycznych. Aktywne funkcjonowanie w środowisku lokalnym pozwala zniwelować poczucie izolacji społecznej i wpływa korzystnie na samopoczucie starszej osoby. Osoby z zaburzeniami psychicznymi i upośledzeniem umysłowym zostały objęte opieką Środowiskowego Domu Samopomocy. Z zajęć terapeutycznych i rehabilitacyjnych korzystało 35 osób. Działalność ŚDS finansowana jest z budżetu rządowego. Ośrodek pomaga również osobom wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku lub choroby, dla których pomoc w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania jest niewystarczająca. W tej sytuacji beneficjenci pomocy społecznej kierowani są do domu pomocy społecznej. W 2019 roku opłacano pobyt 48 osobom w domach pomocy społecznej na kwotę 1 181 785,30zł.

Pomoc dla dzieci i młodzieży

W ramach wsparcia rodzin świadczona jest pomoc dla dzieci i młodzieży. Usługi opiekuńczo-wychowawcze zapewnia Dom Dziennego Pobytu dla dzieci do lat 3 – Żłobek „Stokrotkowo”. Podejmowane tam działania mają na celu umożliwienie prawidłowego rozwoju fizycznego, emocjonalnego i

umysłowego dzieci do lat 3. Zapewnienie opieki dziecku umożliwia rodzicom podjęcie pracy, co wpływa na polepszenie sytuacji materialnej rodziny. W 2019 z usług w/w placówki korzystało 159 dzieci. Starsze dzieci mają możliwość korzystania z zajęć organizowanych w świetlicy. Placówka dysponuje 30 miejscami. W trakcie codziennych zajęć pod opieką wykwalifikowanego opiekuna dzieci uzyskują pomoc przy odrabianiu lekcji, biorą udział w różnego rodzaju grach i zabawach. W trakcie pobytu mają możliwość korzystania z posiłku. Po wejściu w życie programu świadczenie wychowawcze 500+ obserwujemy znaczny spadek zainteresowania tą formą pomocy.

Od 1 sierpnia 2015 roku tut. Ośrodek przejął realizację zadań wynikających z ustawy o systemie oświaty – pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym w formie stypendium i zasiłku szkolnego.

Liczba uczniów otrzymujących zasiłek szkolny w 2019 roku

–	I-VIII	-	2	na kwotę	1 240,00 zł
–	IX-XII	-	2	na kwotę	1 240,00 zł

Liczba uczniów otrzymujących stypendium w 2019 roku

–	I-VI	-	100	na kwotę	57 759,20 zł
–	IX-XII	-	87	na kwotę	34 893,60 zł

– koszt 95 132,80 zł z tego 80% kosztów to dotacja rządowa.

Zapobieganie i ograniczenie marginalizacji osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

W celu wzmocnienia roli i funkcji rodzin, szczególnie tych przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych zatrudniono asystentów rodziny. W ramach swojej pracy asystenci prowadzili pracę z 38 rodzinami, w celu określenia przyczyny kryzysu w rodzinie, sporządzenia planu pracy oraz dążenia do reintegracji rodziny. Asystenci monitorowali również sytuację rodzin, z których dzieci zostały umieszczone w placówce opiekuńczo-wychowawczej lub rodzinie zastępczej. Rodzinom tym asystenci udzielili pomocy w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, wspierali ich aktywność społeczną, motywowali do podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Ich spostrzeżenia w formie sprawozdań o sytuacji rodziny stanowią jeden z elementów, który ma wpływ na decyzję sądu w sprawie możliwości sprawowania władzy rodzicielskiej oraz powrotu dzieci do swojej rodziny.

Dofinansowanie opłat mieszkaniowych

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulechowie udziela osobom uprawnionym do pomocy w formie dodatków mieszkaniowych, które wpływają na zmniejszenie obciążenia budżetów rodzin z niskimi dochodami opłatami związanymi z utrzymaniem mieszkania. W roku 2019 wypłacono 2 367 dodatki mieszkaniowe na kwotę 440 014,33zł oraz 1 568 dodatków energetycznych na kwotę 23 300,78zł.

Świadczenia rodzinne

Ośrodek zajmuje się również realizacją zadań w zakresie świadczeń rodzinnych. W skład tych świadczeń wchodzi: zasiłki rodzinne wraz z dodatkami, świadczenia opiekuńcze oraz jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka.

Łącznie udzielono 40 608 świadczeń na kwotę 10 658 655,-zł w tym:

– świadczenia rodzinne z dodatkami : 38 037 świadczeń na kwotę	9 659 759,00zł
– fundusz alimentacyjny : 2 225 świadczeń na kwotę	796 600,00zł
– zasiłki dla opiekunów : 295 świadczeń na kwotę	125 296,00zł
– program „Za Życiem” : 6 świadczeń na kwotę	24 000,00zł
– jednorazowe świadczenia pieniężne z tytułu urodzenia dziecka : 45 świadczeń na kwotę	53 000,00zł

Świadczenie wychowawcze 500+

Od 1 kwietnia 2016r Ośrodek realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 11 lutego 2016r o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Na podstawie wskazanej ustawy organ przyznaje osobom uprawnionym świadczenie wychowawcze. Świadczenie to przysługuje matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka do ukończenia przez dziecko 18 roku życia. Wysokość świadczenia to 500,-zł miesięcznie na dziecko. Do 30 czerwca 2019 świadczenie wychowawcze na pierwsze dziecko uzależnione było od dochodu rodziny, a od 1 lipca w wyniku zmiany ustawy – świadczenie wychowawcze przysługuje na każde dziecko w rodzinie do ukończenia przez nie 18 roku życia, niezależnie od dochodu rodziny. W 2019 roku organ przyznał i wypłacił 39 569 świadczeń na kwotę 19 901 216,73 zł.

Program „Dobry Start”

Świadczenie „Dobry Start” to jednorazowe wsparcie, które przysługuje w związku z rozpoczęciem roku szkolnego, do ukończenia przez dziecko 20 roku życia lub 24 roku życia w przypadku dzieci niepełnosprawnych.

Wysokość świadczenia wynosi 300,-zł. W przypadku opieki naprzemiennej obojga rodziców żyjących w rozłączeniu świadczenie przysługuje w wysokości po 150,-zł. W 2019 roku przyznano 2 862 świadczenia na kwotę 858 300,-zł

Zintegrowana pomoc w celu przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej

Oprócz świadczeń pieniężnych, rzeczowych oraz usługowych ważną rolę w działaniach na rzecz rodziny odgrywa praca socjalna i poradnictwo. W celu rozwiązywania problemów rodzin dotkniętych przemocą powołano Zespół Interdyscyplinarnej, w ramach którego 282 grupy robocze składające się z

pracownika socjalnego i policjanta oraz zapraszanych do współpracy kuratorów i pedagogów szkolnych podejmowały wspólne działania w tym zakresie.

Reintegracja zawodowa

W ramach umowy partnerskiej na rzecz realizacji Projektu „Lepsze jutro” zawartego pomiędzy miastem Zielona Góra a Gminą Sulechów osoby zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym zostały skierowane przez OPS w Sulechowie do Centrum Integracji Społecznej w Zielonej Górze w celu zdobycia nowych kwalifikacji zawodowych. W 2019 roku z terenu Gminy Sulechów uczestnikami zajęć w CIS w Zielonej Górze zostało 15 osób.

II. Rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii

„Przeciwdziałanie i usuwanie skutków nadużywania alkoholu i narkotyków”

Cel strategiczny „Strategii rozwiązywania problemów społecznych Gminy Sulechów na lata 2018-2022” :

Wydłużenie życia w zdrowiu, poprawa zdrowia i związanej z nim jakości życia ludności oraz zmniejszenie nierówności w zdrowiu zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia na lata 2016-2020.

Cel operacyjny „Strategii rozwiązywania problemów społecznych Gminy Sulechów na lata 2018-2022”:

Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia.

W roku 2019 realizacja ww. celów nastąpiła poprzez realizację:

- Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2019,
- Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2019,
- spójnych z powyższymi celami zadań wynikających z Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020.

Podobnie jak w latach poprzednich w roku 2019 podejmowano działania zmierzające do zmotywowania osób nadużywających alkoholu bądź pijących szkodliwie do zaprzestania picia lub do podjęcia leczenia.

Zapewniono mieszkańcom gminy bezpłatną pomoc oraz bezpłatną informację udzielaną przez pracowników Biura Pełnomocnika ds. Uzależnień, specjalistów i instruktorów terapii uzależnień oraz psychologa, wspierano działalność grup wsparcia, działalność gminnych świetlic środowiskowych

oraz realizację w szkołach programów profilaktycznych. Ponadto zorganizowano czas wolny dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych poprzez współpracę z organizacjami pożytku publicznego.

Cel operacyjny „Strategii rozwiązywania problemów społecznych Gminy Sulechów na lata 2018-2022” realizowany był w 2019 r. poprzez następujące podmioty:

1. Pracowników Biura Pełnomocnika ds. Uzależnień.
2. Zatrudnionych przez biuro specjalistów i instruktorów uzależnień, psychologa oraz mediatora.
3. Spotkania grupy samopomocowej kobiet, grupy Anonimowych Narkomanów.
4. Współpracę z organizacjami pozarządowymi.
5. Świetlicę „Aniołkowo” przy parafii Podwyższenia Krzyża w Sulechowie.
6. Sulechowski Dom Kultury realizujący zajęcia wychowawczo - profilaktyczne oraz inne zajęcia świetlicowe mające na celu zorganizowanie czasu wolnego dzieciom w miejscowościach gminnych: Brody, Buków, Cigacice, Kije, Klępsk, Mozów, Pomorsko.
7. Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sulechowie.

Biuro Pełnomocnika ds. Uzależnień

1 sierpnia 2015 roku Biuro Pełnomocnika ds. Uzależnień w Sulechowie, które funkcjonowało dotychczas przy ul. Licealnej 18a w Sulechowie zostało przeniesione do Ośrodka Pomocy Społecznej w Sulechowie przy ul. Jana Pawła II 52.

1. Do zadań Biura w roku 2019 należało w szczególności:

- a) opracowywanie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, ich realizacja, koordynacja oraz sporządzanie sprawozdań i raportów z ich realizacji;
- b) przeprowadzanie diagnozy problemów alkoholowych, narkomanii oraz problemów dotyczących uzależnień od substancji psychoaktywnych, w tym celu w roku 2019 zdecydowano się na przeprowadzenie komplementarnych badań, zrealizowanych wśród trzech grup społecznych: dorosłych mieszkańców gminy, uczniów (klas VI i VIII szkół podstawowych oraz klas II szkół ponadpodstawowych), oraz sprzedawców napojów alkoholowych, w badaniu diagnozującym problemy społeczne występujące na terenie gminy Sulechów wzięło udział 144 mieszkańców, 500 uczniów oraz 20 sprzedawców napojów alkoholowych, pozwoliło to ustalić rozmiar problemów, tendencje w zachodzących zjawiskach oraz wskazania kluczowych zagrożeń i potrzeb w w/w zakresie (wyniki diagnozy dostępne są na stronie BIP Ośrodka Pomocy Społecznej)
- c) rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy;

- d) udzielanie porad i konsultacji dotyczących choroby alkoholowej i innych uzależnień (w tym od narkotyków i uzależnień behawioralnych) oraz możliwości ich leczenia
- e) motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i osób współuzależnionych do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia odwykowego, kierowanie do leczenia specjalistycznego;
- f) udzielanie wsparcia osobom uzależnionym oraz osobom współuzależnionym w trakcie leczenia, jak również po jego zakończeniu;
- g) prowadzenie akcji informacyjnej na temat ruchów samopomocowych i pomoc w organizowaniu i prowadzeniu grup wsparcia oraz pomocy terapeutycznej;
- h) wprowadzanie lokalnych inicjatyw z dziedziny profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii;
- i) współpraca z jednostkami oświatowymi, organizacjami i osobami fizycznymi działającymi w sferze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w zakresie działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i zapobiegawczej wśród młodzieży, dotyczącej profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii;
- j) wdrażanie i przeprowadzanie na terenie Gminy ogólnopolskich i regionalnych kampanii profilaktyczno-edukacyjnych w zakresie profilaktyki, rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz propagowanie zdrowego stylu życia;
- k) obsługa organizacyjna szkoleń i konferencji organizowanych przez Biuro Pełnomocnika ds. Uzależnień;
- l) przygotowywanie rocznych sprawozdań z realizacji programów;
- m) prowadzenie obsługi administracyjno-kancelaryjnej Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sulechowie.

Pracownicy Biura Pełnomocnika ds. Uzależnień w ramach rozmów „pierwszego kontaktu” w roku 2019 przeprowadzili 207 rozmów z osobami potrzebującymi pomocy.

2. Specjaliści i instruktorzy uzależnień, psycholog, mediator, udzielali porad i konsultacji w:

● PONIEDZIAŁKI:

Od godz. 15.00 do 20.00 Terapeuta uzależnień od alkoholu - konsultacje indywidualne (wizyta po wcześniejszym umówieniu, pok. 130, I piętro)

● WTORKI:

Od godz. 14.00 do 19.00 Psycholog - konsultacje indywidualne (wizyta po wcześniejszym umówieniu, pok. 130, I piętro)

● ŚRODY:

Od godz. 15.00 do 20.00 Terapeuta uzależnień od alkoholu - konsultacje indywidualne (wizyta po wcześniejszym umówieniu, pok. 130, I piętro)

● CZWARTKI:

Od godz. 16.00 do 19.00 w każdy I i III czwartek miesiąca Terapeuta dla osób współuzależnionych - konsultacje grupowe i indywidualne (pok. 130, I piętro)

Od godz. 15.00 do 20.00 w każdy II i IV czwartek miesiąca Mediator- konsultacje indywidualne bądź w parach małżeńskich/partnerskich (wizyta po wcześniejszym umówieniu, pok. 130, I piętro)

Od godz. 16.00 do 19.00 w każdy I i III czwartek miesiąca Terapeuta uzależnień od alkoholu - konsultacje indywidualne (pok. 129, I piętro)

● PIĄTKI:

Od godz. 15.00 do 20.00 Terapeuta uzależnień od narkotyków - konsultacje indywidualne (wejście od strony Zboru, z prawej strony budynku po betonowych schodach p. 130, I piętro)

3. Spotkania grup Anonimowych Narkomanów. grupy Anonimowych Alkoholików. Grupy Samopomocowej Kobiet w roku 2019 odbywały się w:

● PONIEDZIAŁKI:

Od godz. 17.00 do 19.00 Anonimowi Alkoholicy (sala Biblioteki Publicznej Gminy Sulechów-wejście biblioteki, od parkingu)

● WTORKI:

Od godz. 18.00 do 20.00 w I,II,III wtorek miesiąca Grupa Anonimowych Narkomanów (wejście od strony Zboru, z prawej strony budynku po betonowych schodach pok. 130)

● CZWARTKI:

Od godz. 15.00 do 20.00 Grupa Samopomocowa Kobiet (wejście od strony Zboru, z prawej strony budynku po betonowych schodach pok. 130)

	Terapeuci	Dyżury	Liczba udzielonych porad w 2018	Liczba udzielonych porad w 2019	Zakres umowy
I.	Instruktor terapii uzależnień	poniedziałek 15.00-20.00	342	301	Udzielanie osobom zainteresowanym, osobiście i telefonicznie, informacji dotyczących choroby alkoholowej oraz sposobów radzenia sobie z problemami alkoholowymi. Porady dotyczą osób uzależnionych oraz współuzależnionych

2.	Specjalista psychoterapii uzależnień	środa 15.00-20.00 ostatni wtorek miesiąca 15.00-20.00	550	300	Udzielanie osobom zainteresowanym, osobiście i telefonicznie, informacji dotyczących choroby alkoholowej oraz sposobów radzenia sobie z problemami alkoholowymi. Porady dotyczą osób uzależnionych oraz współuzależnionych.
3.	Specjalista terapii uzależnień (grupa Samopomocowa Kobiet)	I i III czwartek miesiąca 16.00-19.00	243	220	Udzielanie porad na temat możliwości przezwyciężenia uzależnienia od alkoholu i postępowania wobec osoby uzależnionej, udzielanie pomocy terapeutycznej osobom współuzależnionym w rozwiązywaniu specyficznych problemów rodzinnych, udzielanie wsparcia psychicznego osobom współuzależnionym poprzez rozmowy indywidualne i spotkania grupowe, informowanie o możliwościach uzyskania pomocy w profesjonalnych placówkach stacjonarnych, przedstawianie modelu funkcjonowania rodziny dotkniętej uzależnieniem, udzielanie porad w zakresie wychowania dzieci i ich ochrony przed skutkami nadużywania alkoholu w rodzinie.
4	Specjalista terapii uzależnień	piątek 15.00-20.00	261	240	Konsultacje i poradnictwo dla: -osób dorosłych oraz nieletnich uzależnionych od środków psychoaktywnych osób dorosłych oraz nieletnich zagrożonych uzależnieniem osób współuzależnionych
5.	Specjalista terapii uzależnień (grupa Anonimowych Narkomanów)	wtorek 18.00-20.00	193	160	Konsultacje i poradnictwo dla: -osób uzależnionych od środków psychoaktywnych Prowadzenie konsultacji z elementami terapii, udzielanie pomocy terapeutycznej osobom uzależnionym od narkotyków, pomoc w rozwiązywaniu specyficznych problemów rodzinnych, udzielanie wsparcia psychicznego osobom uzależnionym poprzez rozmowy indywidualne i spotkania grupowe, motywowanie osób

					uzależnionych po przebytej terapii do dalszego nie zażywania narkotyków, uświadamianie osobom uzależnionym przyczyn i mechanizmów powstawania choroby narkotykowej, przedstawianie modelu funkcjonowania rodziny dotkniętej uzależnieniem, udzielanie porad w zakresie wychowania dzieci i ich ochrony przed skutkami brania narkotyków w rodzinie.
6.	Psycholog	II i III poniedziałek miesiąca 14.00-19.00 wtorek 14.00-19.00	230	380	Udzielanie indywidualnych konsultacji - porad psychologicznych dla dorosłych, dzieci i młodzieży, zwłaszcza z rodzin gdzie występuje problem uzależnień i przemocy, przeprowadzanie diagnozy psychologicznej pod kątem przemocy domowej, seksualnej, fizycznej i emocjonalnej, przeprowadzanie diagnozy i terapii sprawców przemocy, zwłaszcza przemocy seksualnej i domowej, terapia indywidualna dla dorosłych i małoletnich ofiar przemocy, praca z rodziną, w której występuje problem alkoholowy i przemoc, podejmowanie interwencji kryzysowej i monitorowanie jej przebiegu, współpraca z innymi instytucjami i organizacjami zaangażowanymi w pomoc pacjentom objętym opieką psychologiczną, prowadzenie dokumentacji pacjentów oraz prowadzonych na ich rzecz działań (konsultacji, terapii, interwencji) - wg obowiązujących standardów.
7.	Mediator	II i IV czwartek miesiąca 15.00-20.00	-	Od 9.10.2019 40	Wspomaganie rodzin w sytuacjach kryzysowych, pomoc rodzinie w zachowaniu i rozwoju więzi emocjonalnych (uczenie prawidłowego kontaktu i sposobów wychodzenia z zagrożeń). Pomoc w rozwiązywaniu sytuacji konfliktowych i kryzysowych oraz rozwiązywaniu problemów

					bytowych, Przedstawienie modelu funkcjonowania rodziny dotkniętej uzależnieniem. Udzielanie porad w zakresie wychowania dzieci i ich ochrony przed skutkami nadużywania alkoholu lub narkotyków w rodzinie, Reagowanie w sytuacjach kryzysowych wynikających z nadużywania alkoholu lub narkotyków przez członków rodzin osób uzależnionych oraz współuzależnionych, informowanie o możliwościach uzyskania pomocy w profesjonalnych placówkach stacjonarnych.
--	--	--	--	--	--

Współpraca z organizacjami pożytku publicznego w celu promowania zdrowego stylu życia w trzeźwości

Zrealizowano dwa zadania przy współpracy z organizacjami pożytku publicznego:

1. Lubuski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża zorganizował warsztaty profilaktyczno – wychowawcze w formie obozu w Ośrodku Wypoczynkowym PCK w Stawie dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.
 28-08 lipca 2019- odbył się I turnus dla 26 dzieci z Gminy Sulechów
 18-28 lipca 2019- odbył się II turnus dla 27 dzieci z Gminy Sulechów
2. Chorągiew Ziemi Lubuskiej Związku Harcerstwa Polskiego Hufiec Babimojsko – Sulechowski ZHP realizując program „Na Równoważni cz. III” zrealizowała warsztaty edukacyjno-profilaktyczne wraz z organizacją pikniku dla dzieci, młodzieży i rodziców z Gminy Sulechów. Piknik odbył się 20.09.2019 roku w ramach Gminnych Dni Profilaktyki.

Gminne świetlice środowiskowe

W roku 2019 funkcjonowało 8 świetlic środowiskowych:

- „Aniolkowo” w Sulechowie prowadzone przez Biuro Pełnomocnika ds. Uzależnień,
- środowiskowe świetlice wiejskie w: Brodach, Bukowie, Cigacicach, Kijach, Klępsku, Mozowie i Pomorsku, których prowadzenie zlecono Sulechowskiemu Domowi Kultury.

W każdej ze świetlic realizowano program zajęć dla dzieci i młodzieży pochodzących ze środowisk zagrożonych uzależnieniem, z rodzin, w których występują problemy wychowawcze, ale także z rodzin funkcjonujących w sposób prawidłowy. Podczas prowadzonych zajęć uwzględniono działania mające na celu wspomaganie rozwoju, kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania się, wzmac-

niania zachowań asertywnych, wspieranie rozwoju zainteresowań i talentów, rozwijanie kreatywności i twórczego myślenia oraz propagowanie zdrowego stylu życia.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sulechowie

Komisja działała na podstawie regulaminu z dnia 1 stycznia 2018 r. oraz na podstawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2019 w budynku Ośrodka Pomocy Społecznej w Sulechowie ul. Jana Pawła II 52 przy Biurze Pełnomocnika ds. Uzależnień (pokój nr 130) w drugą i trzecią środę miesiąca oraz w każdy piątek w miesiącu, przy czym w środy odbywała się komisja motywująca od godziny 14.00 do 17.00 a w piątek dyżury dla mieszkańców Gminy Sulechów od godziny 15.00 do godziny 18.00.

Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach działań wynikających z instytucji prawnej zobowiązania do leczenia

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych odbyła w 2019 r.:

- 12 posiedzeń głównych w pełnym składzie osobowym których celem była analiza teczek osobowych klientów zawierających dane wrażliwe pod kątem dalszych działań wobec klienta zgłoszonego do GKRPA, z każdego posiedzenia sporządzane są protokoły zestawieniowe,
- 28 posiedzeń motywujących klientów do zaprzestania nadużywania alkoholu- na spotkania zapraszane są osoby z problemem alkoholowym oraz członkowie ich rodzin, z każdego posiedzenia sporządzane są protokoły ze spotkań indywidualnych przy każdej rozmowie z uczestnikiem postępowania bądź świadkiem, które są wpinane do akt osobowych osób zgłoszonych do komisji i są danymi wrażliwymi,.
- 45 dyżurów piątkowych- motywujących klientów do zaprzestania nadużywania alkoholu, udzielanie osobom informacji na temat możliwości podjęcia leczenia, form współpracy z terapeutami i psychologiem, placówkach terapii odwykowej, procedurach leczenia odwykowego, z każdego dyżuru sporządzane są protokoły ze spotkań indywidualnych przy każdej rozmowie z uczestnikiem postępowania bądź świadkiem, które są wpinane do akt osobowych osób zgłoszonych do komisji i są danymi wrażliwymi,
- 4 posiedzenia nadzwyczajne ws. zaopiniowania wniosków o wydanie zezwolenia.

Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach kontroli zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

- zaopiniowano 39 wniosków w formie postanowienia o udzielenie zezwolenia na sprzedaż alkoholu oraz przekierowano postanowienia do Urzędu Miejskiego w Sulechowie w toku dalszej procedury,

- komisja przeprowadziła 25 kontroli w Gminie Sulechów oraz sporządziła protokoły z kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych, protokoły z oględzin w sprawie ubiegania się o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości:
 - a) do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo;
 - b) powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa);
 - c) powyżej 18% zawartości alkoholu.

Kontrole obejmowały:

- 1) kontrolę zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż alkoholu,
- 2) kontrolę wiarygodności składanych przez przedsiębiorcę oświadczeń o wysokości obrotu napojami alkoholowymi,
- 3) kontrolę przestrzegania na terenie punktu prowadzenia działalności gospodarcze przepisów o dozwolonych formach reklamy i promocji napojów alkoholowych, kontroli źródła pochodzenia alkoholu,
- 4) protokół z kontroli był sporządzany w dwóch egzemplarzach i podpisany przez obie strony

Komisja wystosowała 1 wniosek do Burmistrza Sulechowa o cofnięcie zezwolenia na sprzedaż alkoholu w dniu 20 listopada 2019 roku dotyczący sklepu spożywczo-przemysłowego mieszczącym się na ul. Okrężnej 6 w Sulechowie.

Pozostałe działania realizujące cele „Strategii rozwiązywania problemów społecznych Gminy Sulechów na lata 2018-2022”

1. Ogólnopolskie i lokalne społeczne kampanie profilaktyczne:
 - ogólnopolska kampania edukacyjno – profilaktyczna „Przemoc boli” - skierowana do dzieci i młodzieży, pedagogów i rodziców (kampanią objęto wszystkie szkoły z Gminy Sulechów),
 - ogólnopolska kampania edukacyjno – profilaktyczna „Smart znaczy mądrze – nowe zagrożenia w sieci” - skierowana do dzieci i młodzieży, pedagogów i rodziców (kampanią objęto wszystkie szkoły z Gminy Sulechów),
 - ogólnopolska kampania edukacyjno – profilaktyczna „Alkohol niszczy”, kampania skierowana do wszystkich mieszkańców Gminy Sulechów,
 - ogólnopolska kampania edukacyjno – profilaktyczna „Postaw na rodzinę” - skierowana do dzieci i młodzieży, pedagogów i rodziców (kampanią objęto wszystkie szkoły z Gminy Sulechów)
2. Szkolne programy profilaktyczne.

Realizacja szkolnych programów profilaktyki uzależnień poprzez udział dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych, ponadpodstawowych w spektaklach, prelekcjach, oraz zajęciach warsztatowych, a

także programach rekomendowanych* w pełni sfinansowanych ze środków Biura Pełnomocnika ds. Uzależnień :

- Szkoła Podstawowa nr 2 im. Jana Pawła II w Sulechowie – warsztaty profilaktyczne w kl. V i VI z certyfikowanym terapeutą uzależnień i psychoterapeutą Panem Pawłem Kasprzakiem, program rekomendowany „Przyjaciele Zippiego” dla kl. I-III,
- Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Sulechowie – program rekomendowany : „Smak Życia, czyli debata o dopalaczach” w kl. 1TD, 1BB, 2BC, 3 BA, 1TI,
- Szkoła Podstawowa nr 1 im gen. Józefa Bema - spotkania warsztatowe pod hasłem „Komunikacja interpersonalna w zespole klasowym, jak zapobiegać zachowaniem agresywnym”, dla 380 uczniów z kl. IV- VII oraz dla 70 pracowników pedagogicznych,
- Szkoła Podstawowa w Kalsku – program rekomendowany „UNPLUGGED” , skierowany do grupy 42 uczniów z kl. IV -VIII,
- Szkoła Podstawowa w Bukowie – programy rekomendowane „ Spójrz inaczej” oraz „Debata” dla uczniów z kl. I – VIII – 68 uczniów, a także warsztaty profilaktyczne „Konflikt – przemoc” dla 33 uczniów z kl. IV-VIII,
- Szkoła Podstawowa im . L. Kruczkowskiego w Cigacicach – program rekomendowany „ Spójrz inaczej” – wszystkie klasy,
- Szkoła Podstawowa w Kijach – programy rekomendowane „ Spójrz inaczej” dla klas I -VI oraz „Smak Życia, czyli debata o dopalaczach” w kl. VI-VIII, spektakl profilaktyczny „Strach ma wielkie oczy”,
- Szkoła Podstawowa w Kalsku- program rekomendowany „Przyjaciele Zippiego” dla kl. I-III,
- Szkoła Podstawowa nr 3 im. Janusz Kusocińskiego w Sulechowie - programy rekomendowane „ Spójrz inaczej” dla kl. IIa, IIIa, IVb, Vc, VI d oraz „Smak Życia, czyli debata o dopalaczach” w kl. VIIc, VIII d,
- Szkoła Podstawowa w Brodach – program rekomendowany „Debata” dla kl. VI-VIII – 25 uczniów, oraz „Spójrz inaczej” dla kl. I-III -26 uczniów,
- Zajęcia profilaktyczne z terapeutą uzależnień od narkotyków Panem Andrzejem Stasiulewiczem - dotyczące konsekwencji zażywania substancji psychoaktywnych dla dzieci i młodzieży w szkołach na terenie Gminy Sulechów : Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy (VII, VIII szkoły podstawowej, III gimnazjum), Szkoła Podstawowa nr 2 w Sulechowie(klasy VII, VII szkoły podstawowej), Szkoła Podstawowa w Cigacicach (klasy VII, VIII), Szkoła Podstawowa w Kalsku (klasy VII, VIII), Szkoła Podstawowa w Kijach (klasy VII, VIII), Szkoła Podstawowa w Brodach (klasy VI, VII, VII), Szkoła Podstawowa w Bukowie (klasy VII, VIII), Liceum Ogólnokształcące (klasa I, II, III), Centrum Kształcenia

Zawodowego i Ustawicznego (Branżowa Szkoła I Stopnia klasy I i II), Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego (Technikum klasy I i II), Szkoła Podstawowa nr 3 w Sulechowie (klasy VII, VIII).

*System rekomendacji działa na poziomie krajowym od 2010 roku. Jest to zadanie realizowane we współpracy czterech instytucji - Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodka Rozwoju Edukacji oraz Instytutu Psychiatrii i Neurologii. W ramach systemu dokonywana jest ocena programów z obszarów promocji zdrowia psychicznego, profilaktyki uzależnień (profilaktyki narkomanii, profilaktyki problemów alkoholowych) oraz programów profilaktyki innych zachowań problemowych (ryzykownych) dzieci i młodzieży.

III. Oświata

„Wykształcone i aktywne społeczeństwo”

Wydział Spraw Społecznych, Oświaty, Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego Sulechów, współpracując w roku 2019 z placówkami oświatowymi i organizacjami pozarządowymi, podejmował działania mające na celu budowanie wykształconego i aktywnego społeczeństwa (zgodnie z założeniami *Strategii rozwiązywania problemów społecznych Gminy Sulechów na lata 2018-2022*).

Wszystkie placówki oświatowe nadzorowane przez Gminę Sulechów (3 przedszkola publiczne, 8 szkół podstawowych, przy których funkcjonują również oddziały przedszkolne) realizowały szkolne programy profilaktyczne, jak np.

- *Jak się chronić przed nalogowymi zachowaniami?*,
- *Depresja i zachowania autoagresywne,*
- *W spirali agresji, czyli wojny braci,*
- *Dlaczego ludzie się kłócą?*,
- *Prawidłowe relacje rówieśnicze,*
- *Złość, agresja, przemoc,*
- *Narkotyki kradną życie, nie daj się wciągnąć,*
- *Komunikacja interpersonalna w zespole klasowym.*
- *Jak zapobiegać zachowaniom agresywnym?*,
- *Uwierz w siebie - budowanie poczucia własnej wartości,*
- *Trzymaj formę,*
- *Spójrz inaczej,*
- *Smak życia, czyli debata o dopalaczach,*

- *Bieg po zdrowie,*
- *Moja supermoc.*
- *Uważność i spokój żabki,*
- *Myszę pozytywnie,*
- *Żyję ekologicznie,*
- *Jem dobrze i zdrowo.*

Zajęcia te służyły kształtowaniu wśród uczniów prospołecznych umiejętności, prawidłowych postaw wobec zachowań ryzykownych, propagowaniu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, przeciwdziałaniu zagrożeniom społecznym i patologiom, a także zapewnieniu poczucia bezpieczeństwa dzieciom i młodzieży nie tylko w szkole, ale i poza nią. W te działania zaangażowani zostali również rodzice, którym udostępniano materiały informacyjno-edukacyjne i dla których organizowano spotkania z psychoterapeutami i psychologami szkolnymi. Ponadto placówki oświatowe przeprowadzały konkursy z zakresu bezpieczeństwa, zdrowia, powstrzymywania agresji, a także współpracowały z policją, strażą miejską i pożarną w celu zwiększenia świadomości młodych ludzi na temat niebezpieczeństw wynikających z nałogów, agresji, nieodpowiedzialnego zachowania czy korzystania z Internetu.

Młodzież chętnie i aktywnie uczestniczyła w realizacji wspomnianych programów, co potwierdza potrzebę ich kontynuowania oraz dalszej współpracy pomiędzy różnymi instytucjami, dzięki czemu pozyskiwana wiedza jest pełniejsza i wiarygodniejsza. Uczniowie Szkoły Podstawowej Nr 2 mający rodziców z problemem alkoholowym uczestniczyli w obozie letnim, ponadto 10 nauczycieli w/w placówki uczestniczyło w szkoleniu nadającym kwalifikacje do prowadzenia programu rekomendowanego Przyjaciele Zippiego realizowanego w klasach I-III - 39 uczniów .

W gminie systematycznie tworzone są warunki do prawidłowego kształcenia i wychowania dzieci. Tak było również w roku 2019, w którym rozpoczęto termomodernizację Szkoły Podstawowej nr 1 im. gen. Józefa Bema w Sulechowie (SP1). W pozostałych placówkach na bieżąco remontowane i odnawiane były sale i inne pomieszczenia szkolne. Szkoły kupowały również niezbędne pomoce dydaktyczne dla uczniów, zabawki i meble, uwzględniając potrzeby dzieci z orzeczeniami o niepełnosprawności. Warto w tym miejscu dodać, że na terenie gminy - poza placówkami publicznymi - funkcjonują także 3 niepubliczne przedszkola oraz 2 prywatne żłobki, które zapewniają opiekę dzienną dzieciom do trzeciego roku życia. Działa również 1 żłobek publiczny, zarządzany przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulechowie. W mieście istnieje możliwość edukacji na wszystkich poziomach nauczania, ponieważ działają tu również dwie szkoły średnie (Liceum Ogólnokształcące im. rotmistrza Witolda Pileckiego w Sulechowie i Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Sulechowie) oraz Zamiejscowy Wydział w Sulechowie Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Uczniowie mogli korzystać ze świetlic szkolnych i środowiskowych, w których odbywały się zajęcia (np. plastyczne), a także gry i zabawy, pozwalające zarówno na rozwój osobisty, jak i na kształtowanie

umiejętności pracy w zespole. Szkoły oferowały także zajęcia dodatkowe, jak m.in.: kółka teatralne, muzyczne, języków obcych (Szkoła Podstawowa w Kalsku), kulinarne, plastyczne, strzeleckie, szachowe, historyczne, chemiczne, techniczne, rowerowe, biologiczne, polonistyczne (Szkoła Podstawowa nr 3 im. Janusza Kusocińskiego w Sulechowie - SP3), matematyczne, zajęcia dla obcokrajowców z matematyki i języka polskiego (Szkoła Podstawowa nr 2), a także wyrównawcze, korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne, sportowe i wiele innych. W celu poszerzenia oferty spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież placówki oświatowe współpracowały z organizacjami pozarządowymi. Stowarzyszenia i kluby sportowe otrzymały dotacje z budżetu Gminy Sulechów na wykonywanie zadań publicznych, w których uczestniczyli także uczniowie. Organizacje aktywizowały mieszkańców poprzez warsztaty artystyczne, teatralne, muzyczne, koncerty, konferencje, pikniki, jak i zawody oraz treningi sportowe. W ramach zadań Wydziału Spraw Społecznych, Oświaty, Kultury i Sportu w roku 2019 na dotacje dla organizacji pozarządowych wydatkowano 587 490 zł.

Dyrektorzy szkół, w celu zmotywowania uczniów do osiągania wyższych wyników w nauce i sporcie, przyznawali stypendia. W roku ubiegłym taką formę wyróżnienia zastosowała Szkoła Podstawowa w Kijach, w której stypendia na koniec roku szkolnego otrzymało 3 uczniów. W SP3 przyznano 236 stypendiów naukowych i sportowych (uczniom szkoły podstawowej i klas gimnazjalnych), w SP1 – 43, w Szkole Podstawowej w Kalsku – 3, w Szkole Podstawowej Nr 2 – 14.

Kolejny rok kontynuowano program pod nazwą „Sulechowska Rodzina 3 +”. Projekt skierowany był do rodzin wielodzietnych mających na utrzymaniu troje lub więcej dzieci w wieku do 18 roku życia lub do 25 roku życia, w przypadku gdy dziecko uczy się lub studiuje. W poprzednim roku wydano 133 karty, dzięki którym uczestnicy programu mieli możliwość korzystania ze zniżek oferowanych przez jednostki organizacyjne, takie jak Sulechowski Dom Kultury im. F. Chopina, Ośrodek Sportu i Rekreacji „Sulechowianka” w Sulechowie, przedszkola, a także podmioty prywatne: księgarnie, gabinety stomatologiczne i weterynaryjne.

Wspieraniu osób starszych służył program „Sulechowska Karta Seniora”. W roku 2019 wydano 256 kart, uprawniających emerytów do wielu zniżek. Dzięki temu mieszkańcy gminy, którzy ukończyli 60 lat, otrzymali możliwość aktywnego zagospodarowania czasu wolnego.

Kolejny program społeczny realizowany w roku 2019 to „Sulechowska koperta życia”. Jego celem było wspomaganie jednostek ratownictwa medycznego poprzez umożliwienie szybkiego podjęcia czynności medycznych w stosunku do osób potrzebujących, z utrudnionym lub ograniczonym kontaktem osobistym. Często osoby chore lub starsze nie pamiętają, jakie biorą lekarstwa i na co chorują. „Sulechowska koperta życia” stworzona została jako wiarygodne źródło informacji dla ratowników medycznych lub lekarzy.

Wszystkie powyższe programy realizowane były w ramach zadań Wydziału Spraw Społecznych, Oświaty, Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego Sulechów.

Należy podkreślić, że osiągnięcie celów wyznaczonych w „Strategii...” w zakresie oświaty możliwe było dzięki współpracy wielu podmiotów, w tym sektora publicznego i pozarządowego.

IV. Budownictwo mieszkaniowe

„Właściwa gospodarka mieszkaniowa , zapewniająca mieszkańcom gminy bezpieczne zamieszkiwanie”

Analiza Problemów Społecznych

Potrzeby mieszkaniowe:

Według stanu na dzień 31.12.2019 r. mieszkaniowy zasób Gminy Sulechów stanowi 51 budynków, które w 100 % są własnością Gminy, natomiast w 141 budynkach Gmina jest współwłaścicielem, zgodnie z procentowym udziałem we współwłasności danej nieruchomości, który przedstawia się następująco:

Rodzaj własności	Ilość bud.	Ilość lokali mieszkalnych w tym : ilość lokali w najmie socjalnym	Pow. użytkowa lokali mieszkalnych w tym: pow. lokali w najmie socjalnym	Lokale użytkowe		Garaze		Budynki gospodarcze	
				Ilość	Pow. w m ²	Ilość	Pow. w m ²	Ilość	Pow. w m ²
Współwłasność Gminy	141	311	16 999,15	8	644,43	-	-	-	-
		18	884,93						
Własność Gminy 100 %	51	217	9 354,82	21	3 244,68	29	492,10	79	2.645,71
		108	3 925,53						
Ogółem:	192	528	26 353,97	29	3 889,11	29	492,10	79	2 645,71
		126	4 810,46						

Istniejący mieszkaniowy zasób Gminy Sulechów nie zaspokaja potrzeb jej mieszkańców.

Na dzień 31.12.2019 r. zakwalifikowanych do przydziału lokalu z mieszkaniowego zasobu Gminy Sulechów było 71 rodzin, natomiast oczekujących na lokal ze względu na wyrok sądowy orzekający eksmisję było 36 rodzin.

W 2019 roku złożono 75 wniosków o przyznanie lokalu z mieszkaniowego zasobu gminnego, które najczęściej motywowane były:

- brakiem samodzielnego mieszkania,

- nadmiernym zagęszczeniem w dotychczasowych lokalach,
- konfliktami rodzinnymi,
- bezdomnością.

Zakład Gospodarowania Mieniem Komunalnym w Sulechowie zarządzający gminnym zasobem mieszkaniowym i lokalami użytkowymi w 2019 roku zrealizował 15 wniosków o najem lokalu mieszkalnego.

Według stanu na dzień 31.12.2019 r. zapotrzebowanie na lokale przedstawia się następująco:

1. Zapotrzebowanie na lokale ze względu na brak samodzielnego mieszkania:

- 1) lokale mieszkalne - 55
- 2) lokale w najmie socjalnym - 16

w tym:

- zapotrzebowanie na lokale ze względu na nadmierne zagęszczenie w dotychczasowych lokalach:
 - 1) lokale mieszkalne - 5
 - 2) lokale w najmie socjalnym - 14
 - zapotrzebowanie na lokale ze względu na konflikty rodzinne:
 - 1) lokale mieszkalne - 10
 - 2) lokale w najmie socjalnym - 0
 - zapotrzebowanie na lokale ze względu na bezdomność:
 - 1) lokale mieszkalne - 0
 - 2) lokale w najmie socjalnym - 2
 - inne mieszkalne - 40
- 2. Zapotrzebowanie na najem socjalny ze względu na wyroki eksmisyjne:**
- 1) liczba wyroków sądowych ze względu na zaległości w opłatach czynszowych - 30
 - 2) z innych powodów - 6
 - 3) liczba wyroków sądowych ze względu na dewastację zajmowanego lokalu - 0
 - 4) liczba wyroków sądowych ze względu na przemoc w rodzinie - 0

ZGMK w Sulechowie zgodnie z Uchwałą w Nr X/84/2003 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 9 września 2003 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Sulechów (z późn. zm.), zobowiązany jest do zawierania umów najmu lokalu mieszkalnego w pierwszej kolejności, m. in.:

- z osobami mieszkającymi w budynkach przeznaczonych do rozbiórki lub remontu kapitalnego - 0

- z wychowankami domów dziecka, uprzednio zamieszkałymi na terenie Gminy Sulechów, według stanu na dzień 31.12.2019 r. wynosi – 3

Ponadto ZGMK w Sulechowie zrealizował zamiany mieszkań:

- z urzędu - 6
- inne wnioski – 0.

STAN TECHNICZNY BUDYNKÓW

Stan techniczny budynków mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Sulechów jest niezadowalający. Główną przyczyną tego stanu rzeczy jest kilkudziesięcioletni okres zaniedbań w gospodarowaniu zasobem mieszkaniowym oraz narastający deficyt finansowy.

Zasób mieszkaniowy w dalszym ciągu wymaga bardzo dużych nakładów finansowych na:

- wymianę instalacji elektrycznej,
- wymianę pokrycia dachowego,
- remontu przewodów kominowych,
- wymianę schodów,
- pomalowanie klatek schodowych,
- remont elewacji,
- wymianę stolarki okiennej i drzwiowej,
- zmianę ogrzewania piecowego na centralne ogrzewanie na gaz.

W 2019 roku prowadzone były działania mające na celu podnoszenie standardu budynków.

Wykonano szereg prac remontowych i konserwacyjnych w budynkach i lokalach stanowiących własność Gminy Sulechów, które przedstawiają się następująco:

1. Remont budynków

- Tkacka 5
- Armii Krajowej 28
- Brama Piastowska 4

2. Wymiana pokrycia dachowego

- Brama Piastowska 4
- Głogusz 27

3. Remont wolnych lokali

- Lipowa 1 /13
- Lipowa 1/18
- Piaskowa 36 G/3
- Głogusz 27/7,8

- Lipowa 1/7
- 4. Wymiana pieca c.o. na gaz**
- Wolności 1 A/12
- Przemysłowa 12/5
- 5. Wymiana lub naprawa instalacji elektrycznej**
- Styczniowa 39
- Kalsk 81/2
- Armii Krajowej 61
- Piaskowa 55/2
- Armii Krajowej 26
- Zwycięstwa 3 (klatka schodowa + lokal nr 1,2)
- Kościuszki 15/1
- Kościuszki 12/2
- Sikorskiego 25 A/5
- 6. Montaż lamp na klatce schodowej**
- Armii Krajowej 27
- 7. Wymiana instalacji wodociągowej**
- Jana Pawła II 51/8
- Armii Krajowej 61
- 8. Wykonanie instalacji c. o., ciepłej i zimnej wody, instalacji gazowej**
- Kwiatowa 9A/6
- 9. Remont łazienki**
- Przemysłowa 12/5
- 10. Montaż instalacji antenowej**
- Armii Krajowej 28
- Tkacka 5
- 11. Wymiana przewodów wentylacyjnych i spalinowego**
- Brama Piastowska 4
- 12. Malowanie klatek schodowych**
- Lipowa 1
- Armii Krajowej 26
- 13. Wymiana pokrycia dachowego na komórkach i garażach**
- Poznańska 54-55
- Lipowa 1
- 14. Wymiana instalacji kanalizacyjnej**

- Przemysłowa 14 B/2
- 15. Montaż daszka nad drzwiami wejściowymi**
- Okrężna 17
- 16. Remont schodów**
- Lipowa 1
- 17. Wymiana stolarki okiennej**
- Kościuszki 15/4
- Jana Pawła II 14/3
- 18. Wykonanie instalacji c.o. wraz z montażem kotła c.o. na gaz**
- Okrężna 32/3
- Wolności 15/4
- Brama Piastowska 4/2
- 19. Montaż kominów wentylacyjnych**
- Kościuszki 12/2
- Armii Krajowej 28/1
- Styczniowa 39/3
- 20. Montaż deflektora, turbowentu i strażaka**
- Armii Krajowej 28/1
- 21. Wymiana pionów wodnych i kanalizacyjnych**
- Armii Krajowej 26
- Armii Krajowej 61
- 22. Wymiana schodów**
- Armii Krajowej 26
- 23. Wymiana oświetlenia**
- Lipowa 1
- 24. Montaż daszku nad drzwiami wejściowymi**
- Okrężna 17
- 25. Wymiana drzwi wejściowych**
- Jana Pawła II 52
- 26. Drobne prace remontowo-konserwacyjne**

Dotychczas poczynione nakłady finansowe na remonty budynków i lokali gminnych poprawiły w znaczny sposób ich stan techniczny. Corocznie jest ustalany szczegółowy plan remontów uwzględniający realne możliwości finansowe Gminy. Remonty i modernizacje w budynkach wspólnot

mieszkańczych wykonywane w oparciu o podjęte uchwały, uzależnione są od możliwości finansowych współwłaścicieli i wielkości środków zgromadzonych na funduszu remontowym.

W budynkach stanowiących w 100% własność Gminy wieloletnie potrzeby w tym zakresie są zdiagnozowane, natomiast we wspólnotach plany remontowe opracowywane są na określony rok kalendarzowy w formie planu gospodarczego.

Zasadą działania Gminy we wspólnotach jest racjonalne wspomaganie realizacji uchwalonych planów remontowych stosownie do udziału we współwłasności.

W ramach realizacji obowiązku wynikającego z art. 4 ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2019, poz. 1182 ze zm.), Gmina Sulechów przewiduje dalsze pozyskiwanie lokali w najmie socjalnym.

Budownictwo mieszkaniowe

W 2019 r. kontynuowano budowę budynków wielorodzinnych w Sulechowie przy os. Konstytucji 3 Maja, os. Piastów oraz ul. Żurawiej i Miętowej w Krężołach jak również budynków jednorodzinnych w zabudowie wolnostojącej i bliźniaczej, budowane przez spółki deweloperskie. Również w 2019 r. rozpoczęto budowę 7 piętrowego budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. Tkackiej w Sulechowie.

Wciąż zauważalny jest bardzo duży wzrost ilości powstających budynków mieszkalnych jednorodzinnych w szczególności na osiedlu Piastów (południowa część Sulechowa), w Krężołach (okolice ul. Żurawiej i Ziołowej), Brzeziu k. Sulechowa oraz Kruszynie. Związane jest to z obowiązującymi na tych terenach miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego umożliwiającymi zabudowę oraz wciąż rozbudowywaną infrastrukturą techniczną, w tym sieci wodociągowe, kanalizacyjne, energetyczne.

Sprawa budowy mieszkań komunalnych na wynajem jest otwarta i trwa analiza dostępnych form budowy oraz możliwości Gminy Sulechów.

Inwestycja mieszkaniowa w Sulechowie miałaby być zrealizowana na nieruchomości stanowiącej własność Gminy Sulechów, na terenie osiedla Piastów (za osiedlem Nadodrzańskim w kierunku południowym), na której planowano wybudować ok. 100 mieszkań wraz z parkingami i terenem rekreacyjnym.

W dalszym ciągu opracowywane są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego umożliwiające rozwój budownictwa mieszkaniowego jedno i wielorodzinnego również na terenach prywatnych. Gmina Sulechów zgodnie z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego na bieżąco przejmuje nieruchomości przeznaczone na drogi gminne umożliwiając dostęp do nowo powstających budynków mieszkalnych.

